

Exekuce

Rozhodnutí nalézacího soudu o odkladu vykonatelnosti rozhodčího nálezu nemá samo o sobě přímý účinek na zahájené exekuční řízení.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 2528/2016, ze dne 16.6.2017)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce KVE.CZ s. r. o., se sídlem v P., zastoupeného JUDr. T.U., advokátem se sídlem v P., proti žalovanému JUDr. J. P., Ph.D., soudnímu exekutorovi se sídlem v P., zastoupenému JUDr. P.T., advokátem se sídlem v R., o zaplacení 463 290,67 Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 6 pod sp. zn. 14 C 151/2012, o dovolání žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 2. 2016, č. j. 35 Co 448/2015-162, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 6 rozsudkem ze dne 26. 8. 2015, č. j. 14 C 151/2012-131, zamítl návrh, aby žalovaný soudní exekutor byl povinen zaplatit společně s LEVIO s. r. o. (tj. žalovaným 2., jenž byl oprávněným z exekuce) žalobci částku 463 290,67 Kč s úrokem z prodlení 7,75 % p. a. od 29. 8. 2011 do zaplacení, a uložil žalobci povinnost uhradit žalovanému na nákladech řízení částku 54 746,86 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám

jeho právního zástupce. Soud poté, co ve vztahu k žalovanému 2. rozhodl rozsudkem pro zmeškání ze dne 21. 4. 2015, č. j. 14 C 151/2012-83, řešil již pouze nárok žalobce ve vztahu k žalovanému exekutorovi. Předmětem řízení byla částka 369 388,19 Kč, vyplacená exekutorem oprávněnému v dubnu 2009 jako vymožené plnění, a dále částka 93 902,48 Kč, kterou si exekutor z vymoženého plnění ponechal z titulu zálohy na náklady exekuce. Soud uzavřel, že rozhodnutí o odkladu vykonatelnosti podkladového rozhodčího nálezu podle § 32 odst. 2 zákona č. [216/1994](#) Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění do 31. 3. 2012, nemá bezprostřední účinky na exekuční řízení a promítne se do něj až jako důvod odkladu provedení exekuce, o kterém podle § 54 odst. 2 zákona č. [120/2001](#) Sb. ve znění do 31. 12. 2012 rozhodoval soud, nikoliv soudní exekutor. Protože v projednávané věci rozhodl o odkladu provedení předmětné exekuce Okresní soud v Pardubicích usnesením ze dne 10. 9. 2009, č. j. 16 Nc 16331/2007-55, doručeným dne 16. 9. 2009, mohl žalovaný exekutor do té doby pokračovat v provádění exekuce, včetně zaslání vymoženého plnění oprávněnému, a mohl si taktéž na vymožené plnění započíst svou pohledávku z titulu zálohy na náklady exekuce (§ 90 odst. 3 zákona č. [120/2001](#) Sb.), jejíž výši soud považoval za přiměřenou. Sdělení žalobce o odkladu vykonatelnosti rozhodčího nálezu v jeho podání ze dne 29. 12. 2008 nemělo žádnou relevanci. Soud neshledal, že by exekutor jednal protiprávně.

Městský soud v Praze v záhlaví uvedeným rozsudkem změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 93 902,48 Kč s 7,75% úrokem z prodlení p. a. od 29. 8. 2011 do zaplacení, a rozhodnutí ohledně částky 369 388,19 Kč s příslušenstvím včetně nákladového výroku zrušil

a vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Odvolací soud konstatoval, že žalobce prokázal porušení zákona činností v souvislosti s exekučním řízením (§ 32 zák. č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti /exekuční řád/ a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dále též jen „ex. řád) jen ohledně částky 93 902,48 Kč, kterou si exekutor započel jako zálohu na náhradu svých nákladů, resp. ponechal z peněz, jež vymohl po povinném v rámci exekuce. Dále uzavřel, že za situace, kdy exekuce skončila zastavením pro neexistenci exekučního titulu, musí být vše, co bylo vymoženo, povinnému vráceno. Protože exekuční soud rozhodl o náhradě nákladů exekuce tak, že oprávněnému uložil povinnost hradit náklady exekutora i náklady povinného, nelze hradit náklady exekutora z peněz povinného. K předchozímu zápočtu nelze přihlížet, neboť zastavením exekuce odpadl důvod, pro který finanční prostředky zadržoval, tj. rozhodnutí o záloze. Exekutor ani ve vyúčtování nákladů zaslaném exekučnímu soudu neuvedl, že v rozsahu 93 902,48 Kč byly náklady uhrazeny. Protože exekutor pochybil, nevrátil-li žalobci částku 93 902,48 Kč, odvolací soud jej zavázal zaplatit tuto částku (nikoliv společně s druhým žalovaným, neboť jde pouze o povinnost exekutora). Pokud se týká částky 369 388,19 Kč, vyhodnotil odvolací soud závěr o nepochybení exekutora jako předčasný. Absentuje poučení žalobce o tom, že neprokázal svá tvrzení, a výzva k navržení dalších důkazů. Soud neprovedl dokazování v rozsahu potřebném pro posouzení odpovědnosti exekutora a jeho případné liberace, ani neměl k dispozici exekutorský spis. Dále je třeba zabývat se i tím, že nárok vůči exekutorovi je nárokem na náhradu škody, a že proti druhému žalovanému uplatnil žalobce nárok ve stejné výši, ale z titulu vydání bezdůvodného obohacení (odkázal přitom na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo

1338/2009).

Žalovaný soudní exekutor napadl dovoláním část výroku, v níž odvolací soud žalovaného zavázal k zaplacení částky 93 902,48 Kč s příslušenstvím. Má za to, že napadený rozsudek závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, přičemž rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení. Nastoluje otázku, do kdy jsou vymožené finanční prostředky majetkem povinného, ve kterém okamžiku se stávají majetkem oprávněného, a ve které fázi exekučního řízení je exekutor oprávněn započítat zálohu na svou odměnu vůči vymoženým uschovaným (spravovaným) finančním prostředkům. Dovolatel tvrdí, že postup exekutora byl správný, že rozhodnutí o odložení vykonatelnosti rozhodčího nálezu nemá bezprostřední účinky na exekuční řízení a promítne se do něj až jako důvod pro odložení provedení exekuce, o kterém podle § 54 odst. 2 e. ř. rozhodoval v předmětné době soud, exekutor tak učinit nemohl. Ačkoli se nalézací soud nevyjádřil k základní otázce o vlastnictví vymožených finančních prostředků do jejich vyplacení oprávněnému, v odůvodnění uvedl, že povinnost hradit náklady exekuce uložil exekuční soud oprávněnému, a proto je nelze hradit z peněz povinného, zadržovaných exekutorem. Dovolatel dále (s odkazem na nálezy Ústavního soudu II. ÚS 594/10 a II. ÚS 1334/14 a na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 26 Cdo 4287/2014 a sp. zn. 30 Cdo 3856/2012) rozsáhle poukazuje na situaci, kdy může nést náklady exekuce oprávněný, přitom zpochybňuje existenci procesního zavinění resp. nedostatku náležité opatrnosti na straně oprávněného. Navrhl, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu změnil tak, že rozsudek soudu prvního stupně o zamítnutí žaloby ohledně dovoláním dotčené částky 93 802,48 Kč s příslušenstvím potvrdí, případně aby

rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Požaduje náhradu nákladů právního zastoupení v dovolacím řízení 12 487 Kč a dále zaplacený soudní poplatek.

Nejvyšší soud dovolání projednal a rozhodl o něm podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 (srov. část první, čl. II, bod 7 zákona č. [404/2012](#) Sb. a část první, čl. II, bod 2 zákona č. [293/2013](#) Sb.), dále též jen „o. s. ř.“, a dospěl k závěru, že dovolání je přípustné podle § 237 o. s. ř., neboť napadené rozhodnutí závisí na vyřešení dovolacím soudem dosud neřešené otázky nároku povinného na vrácení peněz vymožených z jeho majetku (na náklady exekuce) v exekučním řízení, jež bylo následně zastaveno z důvodu zrušení exekučního titulu (§ 268 odst. 1 písm. b/ o. s. ř.).

Je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédne též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a), b) a § 229 odst. 3, jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 242 odst. 3 o. s. ř.). Takové vady se však z obsahu spisu nepodávají.

Dovolání není důvodné.

Právní posouzení věci ve smyslu ustanovení § 241a odst. 1 o. s. ř. je nesprávné, jestliže odvolací soud věc posoudil podle právní normy (práva hmotného i procesního), jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

V projednávané věci bylo zjištěno, že usnesením Okresního soudu

v Pardubicích ze dne 23. 9. 2010, č. j. 16 Nc 16331/2007-76, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 31. 1. 2011, č. j. 23 Co 637/2010-104, (jež nabylo právní moci 10. 3. 2011) byla zcela zastavena exekuce oprávněné LEVIO s. r. o. proti povinné KVE.CZ s. r. o., vedená podle rozhodčího nálezu rozhodce JUDr. Š.P. ze dne 20. 7. 2007, sp. zn. R 009/2007, který byl z důvodu neplatnosti rozhodčí smlouvy zrušen rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 3. 2010, č. j. 8 Cmo 287/2009-132, pravomocným dne 10. 5. 2010 (poté, co soud prvního stupně žalobu o zrušení rozhodčího nálezu zamítl). Exekuční soud dále uložil oprávněné LEVIO s. r. o. zaplatit náklady exekuce ve výši 133 492,80 Kč a nahradit náklady řízení povinného 5 520 Kč v řízení o zastavení exekuce. Uvedený povinný se nyní domáhá jako žalobce po soudním exekutorovi a po společnosti LEVIO s. r. o. jako oprávněné z exekuce, aby mu společně a nerozdílně vyplatili vymožené plnění (463 290,67 Kč s příslušenstvím). Obvodní soud pro Prahu 6 rozsudkem pro zmeškání ze dne 21. 4. 2015, č. j. 14 C 151/2012-83, rozhodl tak, že LEVIO s. r. o. je povinna zaplatit žalobci 463 290,67 Kč s příslušenstvím a uhradit náklady řízení. Rozsudek nabyl právní moci 26. 5. 2015. Ve vztahu k žalovanému soudnímu exekutorovi rozhodl obvodní soud rozsudkem ze dne 26. 8. 2015, č. j. 14 C 151/2012-131, tak, že žalobu zamítl, avšak odvolací soud k odvolání žalobce v záhlaví uvedeným rozsudkem změnil rozhodnutí soudu prvního stupně tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 93 902,48 Kč s příslušenstvím, přičemž ohledně částky 369 388,19 Kč s příslušenstvím rozhodnutí zrušil a vrátil k dalšímu řízení. Dovoláním je napaden pouze výrok o zaplacení částky 93 902,48 Kč s příslušenstvím. Jedná se o částku, kterou si pověřený soudní exekutor jako zálohu na náklady exekuce srazil z vymoženého plnění.

Nejvyšší soud ve své judikatorní činnosti vysvětlil, že odklad

vykonatelnosti rozhodčího nálezu podle § 32 odst. 2 zákona č. [216/1994](#) Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, a odklad provedení exekuce podle § 54 zákona č. [120/2001](#) Sb., jsou dva samostatné, na sobě nezávislé procesní instituty. Splnění podmínek pro aplikaci těchto opatření je nutno posuzovat samostatně (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 3. 2014, sp. zn. 23 Cdo 3022/2013). Judikatura Nejvyššího soudu je pak již dlouhodobě ustálena i v názoru, že odklad vykonatelnosti exekučního titulu je pouze důvodem pro odložení provedení exekuce, povolení odkladu vykonatelnosti exekučního titulu před zahájením exekučního řízení nebo po jeho zahájení nebrání nařízení exekuce (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 8. 2006, sp. zn. 20 Cdo 2917/2005, a usnesení ze dne 5. 4. 2011, sp. zn. 20 Cdo 5248/2009). Lze tedy souhlasit s dovolatelem v tom, že rozhodnutí nalézacího soudu o odkladu vykonatelnosti rozhodčího nálezu nemá samo o sobě přímý účinek na zahájené exekuční řízení. O odkladu provedení exekuce podle § 54 odst. 2 zákona č. [120/2001](#) Sb., ve znění účinném do 31. 10. 2009 (před novelou přijatou zákonem č. [286/2009](#) Sb.), přitom rozhodoval výhradně exekuční soud, který mohl povolit odklad exekuce případně i bez návrhu (srov. Kasíková, M. a kol. Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti /exekuční řád/. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 197). Soudní exekutor tedy nepochybil, pokud pokračoval v exekuci až do rozhodnutí o odkladu provádění exekuce usnesením Okresního soudu v Pardubicích ze dne 10. 9. 2009, č. j. 16 Nc 16331/2007-55, ačkoli Vrchní soud v Praze již usnesením ze dne 2. 9. 2008, č. j. 8 Cmo 319/2008-72, odložil vykonatelnost podkladového rozhodčího nálezu do doby, než bude pravomocně rozhodnuto o návrhu na jeho zrušení.

Nejvyšší soud též přijal závěr, že v případě zrušení exekučního

titulu po nařízení exekuce lze exekuci na návrh i bez něj zastavit i tehdy, byla-li již exekuce provedena (§ 268 odst. 1 písm. b/ o. s. ř.), srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 9. 2008, sp. zn. 20 Cdo 2706/2007, uveřejněné pod číslem 107/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, či usnesení ze dne 15. 10. 2008, sp. zn. 20 Cdo 4312/2007. Je tomu tak proto, že provedení exekuce, tj. vymožení pohledávky s příslušenstvím a nákladů exekuce, nařízené podle titulu, který byl po nařízení exekuce zrušen, představuje neoprávněný zásah do majetkových práv povinného. Je-li najisto postaveno, že exekuce byla provedena na základě titulu, který byl po jejím nařízení zrušen, může být vymožené plnění identifikováno s bezdůvodným obohacením (srov. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 5. 2016, sp. zn. 20 Cdo 1503/2016).

Jestliže tedy exekuční soud exekuci zastavil, odpadl i právní důvod, pro který si žalovaný část vymoženého plnění jako „zálohu na náklady exekuce“ ponechal (§ 451 odst. 2 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů). Náklady exekuce, které mu v exekučním řízení vznikly, mu dle usnesení Okresního soudu v Pardubicích ze dne 23. 9. 2010, č. j. 16 Nc 16331/2007-76, je povinen zaplatit oprávněný.

Ale ani samotná námitka žalovaného, že si vymožené plnění ponechal jako zálohu na náklady, nemůže obstát. Zálohu na náklady exekuce soudnímu exekutorovi hradí na základě výzvy ve smyslu § 90 odst. 3 ex. řádu oprávněný; důsledkem nezaplacení zálohy je zastavení exekuce podle § 55 odst. 6 ex. řádu. Ani smlouva o provedení exekuce ze dne 31. 10. 2007, na niž se soudní exekutor odvolával, neumožňovala postup, jaký soudní exekutor zvolil. Podle této smlouvy se totiž oprávněný zavázal uhradit zálohu (kauci) na účet soudního exekutora na základě

exekutorem vystavené faktury (nikoliv tak, že si soudní exekutor ponechá část vymoženého plnění).

Protože právní závěr odvolacího soudu je správný, postupoval dovolací soud podle §243d písm. a) o. s. ř. a dovolání zamítl.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Procesní společenství účastníků](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Odpovědnost za škodu](#)
- [Konkurs \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Mzda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oddlužení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Význam řízení](#)
- [Vzájemné plnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Věcná příslušnost](#)